

Potraživanje naknade od počinitelja - Francuska

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Ako vam je kao žrtvi kaznenog djela nanесena šteta, možete protiv počinitelja pokrenuti postupak pred sudom radi naknade za štetu koju ste pretrpjeli. Na taj način možete dobiti naknadu štete. Svoj zahtjev možete iznijeti u građanskom ili kaznenom postupku.

- Građanski postupak

Postupak pred građanskim sudom možete pokrenuti neovisno o tome je li osoba odgovorna za štetu počinila kazneno djelo ili ne.

Vrstu i iznos zahtjeva utvrđuje nadležni sud:

- za zahtjeve kojima se potražuje manje od 10 000 EUR nadležan je okružni sud (*tribunal d'instance*)
- za zahtjeve kojima se potražuje više od 10 000 EUR nadležan je regionalni sud (*tribunal de grande instance*) ([📄 registar](#)).

- Kazneni postupak

Ako je osoba odgovorna za štetu počinila kazneno djelo, naknadu možete tražiti u okviru kaznenog postupka. Možete zatražiti priznavanje statusa građanskopravne stranke u kaznenom postupku (*partie civile*) podnošenjem zahtjeva istražiteljima, javnom tužitelju (*procureur de la République*), istražnom sucu (*juge d'instruction*) ili sudu.

Uvjet je da ste osobno pretrpjeli štetu koja je izravno prouzročena kaznenim djelom za koje se vodi sudski postupak.

Maloljetna osoba ne može podnijeti zahtjev za priznavanje statusa građanskopravne stranke u kaznenom postupku, odnosno to u njezino ime moraju učiniti roditelji.

Nakon što građanski ili kazneni sud utvrdi iznos naknade štete, žrtva ima tražbinu protiv osuđene osobe koja postaje dužnik. Tražbina je pravo koje žrtva može izvršiti.

U slučaju poteškoća s naplatom iznosa naknade može se poduzeti sljedeće:

- podnijeti zahtjev sudu radi izdavanja naloga za plaćanje
- angažirati sudskog izvršitelja koji može zaplijeniti imovinu.

Služba za pomoć pri naplati naknade žrtvama kaznenih djela (*Service d'aide au recouvrement des victimes d'infractions – SARVI*) koja djeluje u okviru Jamstvenog fonda za žrtve terorizma i drugih kaznenih djela (*Fonds de garantie des victimes d'actes de terrorisme et d'autres infractions – FGTI*) može vam pomoći pri naplati naknade štete koju vam je sud dodijelio tek nakon okončanja kaznenog postupka.

Namijenjena je žrtvama koje su pretrpjele lakše osobne ozljede ili određene vrste materijalne štete, a koje ne mogu dobiti naknadu od odborâ za naknadu žrtvama kaznenih djela (*Commissions d'indemnisation des victimes d'infractions – CIVI*).

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Zahtjev možete podnijeti tijekom predistražnog postupka koji vodi javni tužitelj te zatim tijekom istražnog postupka koji vodi istražni sudac.

Zahtjev se prije sudske rasprave može podnijeti u [📄 pisanom obliku](#) (dopis se mora dostaviti najmanje 24 sata prije rasprave).

Možete ga predočiti i izravno sudu na raspravi tijekom suđenja. U tom slučaju zahtjev možete predočiti u [📄 pisanom](#) ili usmenom obliku. To morate učiniti prije nego što se javni tužitelj obrati sudu kako bi iznio stajalište tužiteljstva i predložio kaznu.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

U zahtjevu trebate zatražiti naknadu za svu štetu koju ste pretrpjeli. Naknada se može dodijeliti za tri vrste štete:

- osobnu ozljedu, odnosno narušavanje zdravlja ili povredu fizičkog ili psihičkog integriteta osobe
- moralnu štetu, odnosno povredu emocionalne dobrobiti, časti ili ugleda
- materijalnu štetu, odnosno štetu nanесenu imovini i financijskim interesima osobe.

Šteta koju ste pretrpjeli mora biti posljedica konkretnog događaja (nesreća, pogreška pri dostavi itd.).

Nadalje, osoba od koje tražite naknadu štete mora biti osoba odgovorna za nju, a šteta mora biti stvarna (pogrešno postupanje koje vam je prouzročilo nespornu štetu), izravna (tiče se vas osobno) i konkretna.

Morate točno utvrditi štetu i priložiti dokaze (račune, fotografije nesreće itd.). U zahtjevu morate navesti iznos štete zato što ne postoji najmanji ili najveći iznos. Sud stranci protiv koje je pokrenut postupak ne može naložiti plaćanje iznosa većeg od onog koji ste naveli u zahtjevu.

Zahtjev možete predložiti u [pisanom obliku](#), bez posebnih formalnosti, ili usmeno pred sudom.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne.

Koje dokaze trebam predložiti u prilog zahtjevu?

Morate dostaviti sve informacije kojima se dokazuju šteta koju ste pretrpjeli (fotografije, računi, izjave svjedoka itd.) i odgovornost osobe od koje tražite naknadu.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

U načelu nema posebnih troškova.

Međutim, ako javni tužitelj ne pokrene istražni postupak iako žrtva smatra da je počinjeno kazneno djelo i želi dobiti naknadu štete, pod određenim se uvjetima žrtva može obratiti izravno istražnom sudu podnošenjem kaznene prijave uz [zahtjev za priznavanje statusa građanskopravne stranke u kaznenom postupku](#). Time se pokreće kazneni i građanski postupak kojim se omogućuje potraživanje naknade od počinitelja.

Zatim istražni sudac može od podnositelja zahtjeva zatražiti da kao polog uplati određeni novčani iznos čiju visinu sudac određuje na temelju dohotka podnositelja. Uplaćeni polog naziva se *consignation*. Mora se uplatiti u roku koji odredi sudac ili se kaznena prijava odbija.

Isto tako, ako javni tužitelj ne pokrene sudski postupak, žrtva može izdati „izravan poziv na pojavljivanje” (*citation directe*) pred kaznenim sudom te pokrenuti kazneni i građanski postupak protiv tuženika. U tom slučaju sud može zahtijevati uplatu pologa.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Osobe s nedostatnim sredstvima mogu dobiti pravnu pomoć, pri čemu država djelomično ili u cijelosti plaća odvjetničke i sudske troškove nastale tijekom suđenja. Za najteža kaznena djela pravna pomoć dodjeljuje se bez utvrđivanja imovinskog stanja (vidjeti popis u [članku 9-2. Zakona br. 91-647 od 10. srpnja 1991. o pravnoj pomoći](#) (*Loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*)).

Pravo na pravnu pomoć imate ako ste državljanin Francuske ili druge države članice Europske unije čak i ako nemate boravište u Francuskoj, ili ako ste strani državljanin s uobičajenim i zakonitim boravištem u Francuskoj.

Određena tijela za pristup pravnim uslugama, kao što su pravni centri (*maisons de la justice et du droit*) ili službe za pravne informacije (*points d'accès au droit*), pružaju besplatna savjetovanja o pravnim pitanjima te vam mogu, neovisno o vašem državljanstvu, pružiti pomoć pri ispunjavanju svih formalnosti radi ostvarenja prava te u izvansudskim postupcima.

Isto se odnosi na [udruženja za potporu žrtvama](#) koja, među ostalim, pružaju besplatnu pravnu pomoć.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Sud može donijeti odluku da je zahtjev za priznavanje statusa građanskopravne stranke u kaznenom postupku nedopušten ako zahtjev ne ispunjava uvjete, posebno ako sud smatra da kaznenim djelom u pogledu kojeg se vodi sudski postupak toj osobi nije nanesena šteta. Sud može istodobno donijeti odluku u kaznenom postupku (krivnja, kazna zatvora i/ili novčana kazna) i u građanskom postupku (naknada štete). Sud isto tako može odluku u građanskom postupku donijeti kasnije ako smatra da nema sve činjenice.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Ako niste zadovoljni odlukom suda, zahtjev za preispitivanje odluke možete podnijeti žalbenom sudu u čijoj se nadležnosti nalazi predmetni sud.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Nakon što građanski ili kazneni sud utvrdi iznos naknade štete, žrtva ima tražbinu protiv osuđene osobe koja postaje dužnik. Tražbina je pravo koje žrtva može izvršiti.

U slučaju poteškoća s naplatom iznosa naknade može se poduzeti sljedeće:

- podnijeti zahtjev sudu radi izdavanja naloga za plaćanje
- angažirati sudskog izvršitelja koji može zaplijeniti imovinu.

SARVI vam može pomoći pri naplati naknade štete i kamata (te iznosa u pogledu pravnih troškova) koje vam je sud dodijelio tek nakon okončanja kaznenog postupka. Ta služba žrtvi isplaćuje određeni iznos (čija visina ovisi o visini izrečene kazne) te provodi naplatu dugovanih iznosa od osuđene osobe. Usluge SARVI-ja besplatne su i povjerljive.

Namijenjene su žrtvama koje su pretrpjele lakše osobne ozljede ili određene vrste materijalne štete, a koje ne mogu dobiti naknadu od CIVI-ja.

Pravo na pomoć SARVI-ja imate u sljedećim slučajevima:

- ako ste fizička osoba koja je ishodila presudu kaznenog suda kojom se dodjeljuje naknada štete, a možda i povrat pravnih troškova djelomično ili u cijelosti
- ako nemate pravo na naknadu od CIVI-ja i
- ako osuđena osoba nije platila dugovani iznos u roku od dva mjeseca od pravomoćne presude.

Što možete dobiti:

- ako je iznos koji potražujete 1000 EUR ili manje: cijeli iznos
- ako je iznos koji potražujete viši od 1000 EUR:
  - Ø 30% iznosa, pri čemu je najmanji iznos 1000 EUR, a najveći 3000 EUR
  - Ø pomoć pri naplati, odnosno SARVI u vaše ime provodi naplatu preostalog dugovanog iznosa. Svaka tri mjeseca bit ćete obaviješteni o ishodu radnji poduzetih u vaše ime. Slijedom toga, u okviru tog postupka isključena je mogućnost da angažirate sudskog izvršitelja. SARVI se služi pravnim sredstvima koja su mu na raspolaganju u skladu sa zakonom. Međutim, njegove su aktivnosti ograničene sposobnošću plaćanja osuđene osobe na koju se primjenjuje novčana kazna.

Dio koji isplaćuje SARVI namiruje se u roku od dva mjeseca od primitka potpunog spisa.

Koji su rokovi za podnošenje zahtjeva?

- Svoj zahtjev morate podnijeti najkasnije godinu dana nakon donošenja pravomoćne presude.
- Ako je CIVI odbio vaš zahtjev za naknadu, za kontaktiranje SARVI-ja imate rok od godinu dana od primitka obavijesti o odbijanju.

Postoji [obrazac zahtjeva za naplatu](#). Pravno zastupanje nije obvezno.

Popis popratne dokumentacije koju trebate priložiti zahtjevu naveden je na obrascu koji se šalje na adresu:

Fonds de Garantie – SARVI
TSA 10316
94689 VINCENNES CEDEX

Dodatne pojedinosti možete dobiti na: <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>

SARVI može odbiti vaš zahtjev za naplatu od osuđene osobe ili odbiti donijeti odluku o njemu ako ne ispunjavate potrebne uvjete.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 05/11/2019